

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

ของ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพิบูลย์รักษ์

อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี

คำนำ

เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพิบูลย์รักษ์ และหน่วยงานในสังกัด เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงกำหนดแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖) ไว้เป็นเครื่องมือในการกำกับการดำเนินงานด้านการป้องกันความเสี่ยงเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่จะได้นำเสนอต่อไปนี้

ว่าที่ร้อยตรีไชยวัฒน์ แพงพรมมา

สาธารณสุขอำเภอพิบูลย์รักษ์

สารบัญ

	หน้าที่
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา	๑
ส่วนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๒.๑) วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๒.๒) กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๒.๓) องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดการทุจริต	๕
๒.๔) ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
๒.๕) ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง	๖
ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๗
ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๘
ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๑
ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๑๒
ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๑๓
ขั้นตอนที่ ๗ การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง	๑๕
ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง	๑๖
ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง	๑๗
ภาคผนวก	๑๙
- แผนการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕	๒๐-๒๒
- ประกาศแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปี ๒๕๖๕	๒๓

สารบัญ

	หน้าที่
ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง	๖
ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง	๗
ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ	๙
ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	๑๐
ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard	๑๐
ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๑
ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง	๑๒
ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๑๓
ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง	๑๕
ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง	๑๖
ตารางที่ ๙ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง	๑๗
ตารางที่ ๑๐ ตารางเสนอขอปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตระหว่างปี	๑๘

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา

๑.ความเป็นมา

๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาคภาครัฐที่หลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ และแยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคีองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เครือข่ายต่างๆ ชุมชนและประชาชนสอดส่อง เฝ้าระวังให้ข้อมูลและร่วมตรวจสอบการดำเนินการของ หน่วยงานภาครัฐตามความเหมาะสม พร้อมทั้งสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากรภาครัฐให้เกิดขึ้นในสังคม การปรับเปลี่ยนแนวคิดให้การปฏิบัติราชการเป็นมืออาชีพ มีจิตบริการ ทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม และสร้างจิตสำนึก ค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวและละอายต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

๑.๒ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance and clean Thailand)” มีพันธกิจหลักเพื่อสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริต ยกกระดับธรรมาภิบาลใน การบริหารจัดการทุกภาคส่วนและปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล โดยเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๓ คือ ประเทศไทยมีค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) สูงกว่าร้อยละ ๕๐ เพื่อให้เป็นมาตรฐานเป็นที่ยอมรับจากทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคม ที่ไม่ทนต่อการทุจริต มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการปรับสภาพสังคมให้เกิดภาวะ “ที่ไม่ทนต่อการทุจริต” สร้างวัฒนธรรม ต่อต้านการทุจริต ต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ มีจิตสำนึกสาธารณะ สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม และยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก เน้นการพัฒนากลไกกระบวนการงานด้านการป้องกันการทุจริตให้มีความเข้มแข็ง และมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เพื่อลดโอกาสการทุจริต เสริมสร้างการปฏิบัติงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน ให้มีธรรมาภิบาล

๑.๓ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่องมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้ เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ

๑.๔ แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปราม การทุจริตที่ ๒ ให้หัวหน้าส่วนราชการมีมาตรการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีการดำเนินงาน เช่นการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ประพฤติมิชอบในด้านต่างๆ

๑.๕ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ โดยตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริตการประเมินความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการทุจริต ดังนี้

ข้อ ๐๓๖ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี

ข้อ ๐๓๗ การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต

และในเกณฑ์การประเมินมีเนื้อหาครอบคลุมหลายด้าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณธรรม ความโปร่งใสและการทุจริตทั้งที่มีลักษณะการทุจริตทางตรงและการทุจริตทางอ้อมรวมไปถึงบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข ลดโอกาสหรือความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ

๑.๖ สำนักงานงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท) ได้วางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปรามการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในด้าน ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

ด้านที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาล และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) ภาคใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ใหญ่โดยคณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ใหญ่ได้ตระหนักถึงความสำคัญ และถือเป็นนโยบายในเรื่องของการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งเป็นวาระของชาติและจังหวัดลพบุรีในการที่จะกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในองค์กรจึงได้ดำเนินการจัดวางระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริตขึ้น เพื่อค้นหาประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในองค์การบริหารส่วนตำบล และจัดวางมาตรการป้องกันในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อมิให้เกิดความเสียหายขึ้นในองค์กรได้

ส่วนที่ ๒

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒.๑ วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างความจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๒.๒ กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COCO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมามีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่นๆ ที่ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้ องค์ประกอบที่

๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ – องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ – คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ – คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ – องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ – องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ – กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ – ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ – พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ – ระบุและประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ – ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ – พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ – ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ – องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ – มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนิน ต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ – ระบุและประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ – ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ – ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายใน ทันเวลาและ

เหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

สำหรับแผนบริหารความเสี่ยงฉบับนี้ จะเน้นตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ องค์ประกอบที่ ๒

หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นหลัก

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

➢ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติดูแลแล้ว ทำอย่างไรจะ ไม่ให้เกิดขึ้นอีก

➢ Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่อง

ตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแส นั้นแก่ผู้บริหาร

➤ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสูญเสียต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

➤ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปราม ล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๒.๓) องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุม ภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

องค์ประกอบของการทุจริต หรือสามเหลี่ยมทุจริต (The Fraud Triangle)

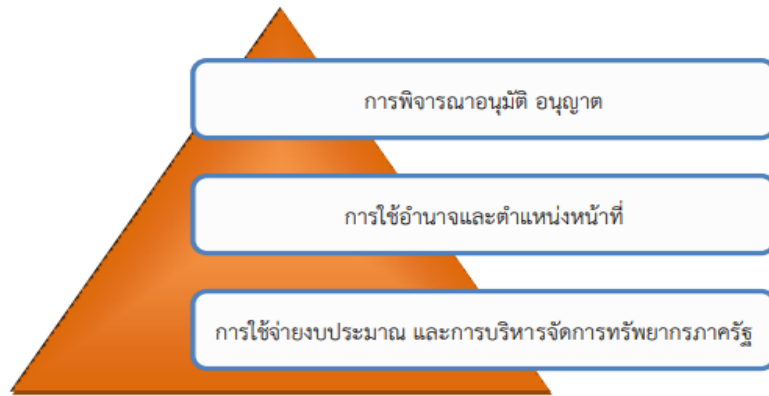
๒.๔) ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๒.๕) ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน การใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

☐ ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตเงินบำรุง เกี่ยวกับการเงิน การบัญชี

ชื่อกระบวนการ / งาน

๑. กระบวนการเงินการบัญชี

-การจัดทำทะเบียนคุมการอนุมัติจัดซื้อ/จัดจ้าง

-การจัดทำทะเบียนคุมจ่ายเช็ค

-ปลอมลายมือชื่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

-บันทึกบัญชีไม่ตรงกับความเป็นจริง

-แก้ไขเอกสารทางบัญชี

-ยกเลิกสั่งจ่ายเช็คโดยไม่มีต้นชี้เช็ค

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	กระบวนการเงินการบัญชี		
	-ผู้ปฏิบัติหน้าที่การเงินไม่ใช่ข้าราชการ มอบหมายให้ลูกจ้างทำการเงินการบัญชี	/	
	-จนท.การเงินไม่มีวุฒิทางการเงินการบัญชี เป็นสายวิชาชีพมาทำหน้าที่การเงิน	/	
	-เสนอบันทึกอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างไม่ครบทุกขั้นตอนให้ผู้แต่บริหารลงนามอนุมัติก่อน	/	/
	-ไม่มีการตรวจสอบเอกสารฎีกาก่อนเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ	/	
	-การจัดซื้อ/จัดจ้างไม่เป็นไปตามแผน		/
	-การบริหารงานเงินไม่อยู่ในรูปแบบคณะกรรมการ		/

Know Factor : ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติอยู่แล้ว

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวัง
ในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน
หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม
หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก
คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้
อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	-ผู้ปฏิบัติหน้าที่การเงินไม่ใช้ข้าราชการ มอบหมายให้ลูกจ้างทำการเงินการบัญชี		/		
๒	-จนท.การเงินไม่มีวุฒิทางการเงินการบัญชี เป็นสายวิชาชีพมาทำหน้าที่การเงิน		/		
๓	-เสนอบันทึกอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างไม่ครบทุกขั้นตอนให้ผู้แต่บริหารลงนามอนุมัติก่อน			/	
๔	-ไม่มีการตรวจสอบเอกสารฎีกาก่อนเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ		/		
๕	-การจัดซื้อ/จัดจ้างไม่เป็นไปตามแผน		/		
๖	-การบริหารงานเงินไม่อยู่ในรูปแบบคณะกรรมการ		/		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (หาค่าความเสี่ยงรวม) (Risk Level Matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็น สีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ – ๓ คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ – ๓ เช่นกัน ค่า ๑ – ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลังที่สำคัญของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรม หรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยง การทุจริตค่าของ SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

เกณฑ์การพิจารณาระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ ลดรายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

เกณฑ์การพิจารณาระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์กรความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๓ ๒ ๑

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของ การเฝ้า ระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความ เสี่ยงรวม จำนวน x รุนแรง
๑	-ผู้ปฏิบัติหน้าที่การเงินไม่ใช่ข้าราชการ มอบหมายให้ ลูกจ้างทำการเงินการบัญชี	๒	๑	๒
๒	-จนท.การเงินไม่มีวุฒิทางการเงินการบัญชี เป็นสาย วิชาชีพมาทำหน้าที่การเงิน	๒	๑	๒
๓	-เสนอบันทึกอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างไม่ครบทุกขั้นตอนให้	๓	๓	๙
๔	ผู้แต่บริหารลงนามอนุมัติก่อน	๒	๒	๔
๕	-ไม่มีการตรวจสอบเอกสารฎีกาก่อนเสนอผู้มีอำนาจ อนุมัติ	๒	๑	๒
๖	-การจัดซื้อ/จัดจ้างไม่เป็นไปตามแผน	๒	๑	๒
	-การบริหารงานเงินไม่อยู่ในรูปแบบคณะกรรมการ			

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนรอง SHOULD
๑	-ผู้ปฏิบัติหน้าที่การเงินไม่ใช่ข้าราชการ มอบหมายให้ลูกจ้างทำ การเงินการบัญชี	๒	
๒	-จนท.การเงินไม่มีวุฒิทางการเงินการบัญชี เป็นสายวิชาชีพมาทำ หน้าที่การเงิน	๒	
๓	-เสนอบันทึกอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างไม่ครบทุกขั้นตอนให้ผู้แต่บริหารลง นามอนุมัติก่อน	๒	
๔	-ไม่มีการตรวจสอบเอกสารฎีกาก่อนเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ	๒	
๕	-การจัดซื้อ/จัดจ้างไม่เป็นไปตามแผน	๒	
๖	-การบริหารงานเงินไม่อยู่ในรูปแบบคณะกรรมการ	๒	

ตารางที่ ๓.๒.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง-ผู้ปฏิบัติหน้าที่การเงินไม่ใช่ข้าราชการ มอบหมายให้ลูกจ้างทำ
การเงินการบัญชี

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาควิชาเครือข่าย		X	
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม Financial		X	
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		X	
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process		X	
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth		X	

ตารางที่ ๓.๒.๒ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง--จนท.การเงินไม่มีวุฒิทางการเงินการบัญชี เป็นสายวิชาชีพมาทำ
หน้าที่การเงิน

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาควิชาเครือข่าย		X	
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม Financial		X	
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		X	
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process		X	
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth		X	

ตารางที่ ๓.๒.๓ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง-- -เสนอบันทึกอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างไม่ครบทุกขั้นตอนให้ผู้แต่บริหาร
ลงนามอนุมัติก่อน

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย		x	
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม Financial			x
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		x	
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process		x	
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth		x	

ตารางที่ ๓.๒.๔ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง-- -ไม่มีการตรวจสอบเอกสารฎีกาก่อนเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย		x	
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม Financial			x
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		x	
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process		x	
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth		x	

ตารางที่ ๓.๒.๕ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง-- -การจัดซื้อ/จัดจ้างไม่เป็นไปตามแผน

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย		x	
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม Financial			x
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		x	
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process		x	
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth		x	

ตารางที่ ๓.๒.๖ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง-การบริหารงานเงินไม่อยู่ในรูปแบบคณะกรรมการ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย		x	
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม Financial			x
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		x	
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process		x	
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth		x	

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรไม่มี
ผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงาน
องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบ ถึง
ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความ เสี่ยงระดับ ต่ำ	ค่าความ เสี่ยงระดับ ปานกลาง	ค่าความ เสี่ยงระดับ สูง
๑	-ผู้ปฏิบัติหน้าที่การเงินไม่ใช่ข้าราชการ มอบหมายให้ลูกจ้างทำ การเงินการบัญชี	ดี	ต่ำ	ค่อนข้าง ต่ำ	ปานกลาง
		พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
		อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง
๒	-จนท.การเงินไม่มีวุฒิทางการเงินการบัญชี เป็นสายวิชาชีพมา ทำหน้าที่การเงิน	ดี	ต่ำ	ค่อนข้าง ต่ำ	ปานกลาง
		พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
		อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง
๓	-เสนอบันทึกอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างไม่ครบทุกขั้นตอนให้ผู้แต่ บริหารลงนามอนุมัติก่อน	ดี	ต่ำ	ค่อนข้าง ต่ำ	ปานกลาง
		พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
		อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง
๔	ไม่มีการตรวจสอบเอกสารฎีกาก่อนเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ	พอใช้			
๕	การจัดซื้อ/จัดจ้างไม่เป็นไปตามแผน	พอใช้			
๖	การบริหารงานเงินไม่อยู่ในรูปแบบคณะกรรมการ	พอใช้			

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ ๔

ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เพื่อมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามระดับความรุนแรง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	ผู้ปฏิบัติหน้าที่การเงินไม่ใช่ข้าราชการ มอบหมายให้ลูกจ้างทำการเงินการบัญชี	แต่งตั้งข้าราชการทำหน้าที่การเงิน และมอบหมายให้ลูกจ้างทำหน้าที่บันทึกบัญชีภายใต้การควบคุมกำกับของเจ้าหน้าที่การเงิน
๒	จนท.การเงินไม่มีวุฒิทางการเงินการบัญชี เป็นสายวิชาชีพมาทำหน้าที่การเงิน	อบรมพัฒนาศักยภาพองค์ความรู้ ทุก ๖ เดือน
๓	เสนอบันทึกอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างไม่ครบทุกขั้นตอนให้ผู้บริหารลงนามอนุมัติก่อน	หัวหน้าเจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบก่อนเสนอผู้บริหารลงนาม
๔	ไม่มีการตรวจสอบเอกสารฎีกาก่อนเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติจ่าย	เจ้าหน้าที่การเงินตรวจสอบความถูกต้อง/ครบถ้วนก่อนเสนออนุมัติจ่าย
๕	การจัดซื้อ/จัดจ้างไม่เป็นไปตามแผน	-ให้มีการประชุมคณะกรรมการในหน่วยบริการเพื่อมีมติเห็นชอบในแผนการจัดซื้อจัดจ้างกรณีนอกแผนการเงินการคลัง -จัดทำแผนฯเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อเห็นชอบ
๖	การบริหารงานเงินไม่อยู่ในรูปแบบคณะกรรมการ	-มีคำสั่งหน่วยบริการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนารพ.สต.โดยผู้บริหารลงนาม -เมื่อมีการจัดซื้อ/จ้างไม่เป็นไปตามแผนให้นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนา รพ.สต.ทุกครั้ง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ สี ได้แก่

- ✓ สถานะสีเขียว : ไม่เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
- ✓ สถานะสีเหลือง : เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันเวลาที่ ตาม มาตรการ/

นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความ รุนแรง < ๓

- ✓ สถานะสีแดง : เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/ นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมเพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรง > ๓

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
๑	๑. จัดทำกระบวนการตรวจสอบฎีกาทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน ๒. ส่งเสริมบุคลากรที่มีหน้าที่ในตรวจสอบฎีกาทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน เข้ารับการ	กระบวนการตรวจสอบฎีกาทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเกี่ยวกับการศึกษา	✓		

	อบรมเพื่อให้เข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมาย เรื่อง การกระบวนการตรวจสอบฎีกาทุกประเภท ก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน และระเบียบ ข้อ กฎหมายอื่นๆ ที่ เกี่ยวข้องอยู่เสมอเพื่อให้การ ปฏิบัติงาน ถูกต้องโปร่งใส	ค้นคว้าความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ ผู้ปฏิบัติงานเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรับรู้ได้ รวดเร็ว -ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่จัดทำฎีกาของหน่วยงาน ผู้เบิก เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องและ สร้างความเข้าใจร่วมกัน เพื่อปฏิบัติงานให้ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน			
	๓. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ บุคลากรในองค์กร โดยฝึกอบรม และ เผยแพร่ กิจกรรมด้านการเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม เพื่อปลูกจิตสำนึก ๔. หากพบว่ามีกระทำความผิด องค์กร จะต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิด และ อาญา อย่างเคร่งครัด		/		

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ โดย สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมิกิจกรรมหรือมาตรการอะไรเพิ่มเติม โดยแยกสถานะ เพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

- ๗.๑ เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม
- ๗.๒ เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง Yellow)
- ๗.๓ ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๗.๑ (สถานะสีแดง Red) เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ที่	ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
	ไม่มี	ไม่มี

๗.๒ (สถานะสีเหลือง Yellow) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ที่	ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
	-ผู้ปฏิบัติหน้าที่การเงินไม่ใช่ข้าราชการ มอบหมายให้ลูกจ้างทำการเงินการบัญชี -จนท.การเงินไม่มีวุฒิทางการเงินการบัญชี เป็นสายวิชาชีพมาทำหน้าที่การเงิน -ไม่มีการตรวจสอบเอกสารฎีกาก่อนเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ- เป็นความเสี่ยงเนื่องจากระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพิ่มเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจดจำไม่ครบถ้วนและตีความไม่ถูกต้อง - หน่วยงานผู้เบิกจัดทำฎีกาพร้อมเอกสารประกอบฎีกาไม่ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการและไม่เข้าใจในระบบ กระบวนการ ผู้ตรวจสอบต้องส่งคืนเพื่อแก้ไขมากกว่า ๑ ครั้ง -การจัดซื้อ/จัดจ้างไม่เป็นไปตามแผน	แต่งตั้งข้าราชการทำหน้าที่การเงิน และมอบหมายให้ลูกจ้างทำหน้าที่บันทึกบัญชีภายใต้การควบคุมกำกับของเจ้าหน้าที่การเงิน อบรมพัฒนาศักยภาพองค์ความรู้ ทุก ๖ เดือน เจ้าหน้าที่การเงินตรวจสอบความถูกต้อง/ครบถ้วน ก่อนเสนออนุมัติจ่าย - สร้างระบบข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรับรู้ได้รวดเร็ว -เมื่อมีกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมใหม่ จัดให้มีการประชุมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน แนะนำกัน ทำให้เกิดแก่นความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ๓.จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่จัดทำฎีกาของหน่วยงานผู้เบิก เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องและสร้างความเข้าใจร่วมกัน เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน -ให้มีการประชุมคณะกรรมการในหน่วยบริการ เพื่อมีมติเห็นชอบในแผนการจัดซื้อจัดจ้างกรณีนอกแผนการเงินการคลัง -จัดทำแผนฯเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อเห็นชอบ
	การบริหารงานเงินไม่อยู่ในรูปแบบคณะกรรมการ	-มีคำสั่งหน่วยบริการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนา รพ.สต.โดยผู้บริหารลงนาม -เมื่อมีการจัดซื้อ/จ้างไม่เป็นไปตามแผนให้นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนา รพ.สต.ทุกครั้ง

๗.๓ (สถานะสีเขียว Green) ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ที่	ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
๑	กระบวนการตรวจสอบบันทึกอนุมัติจัดซื้อ/จัดจ้างทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน	

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวมว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด (สี) สถานะความเสี่ยง สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง สีแดง หมายถึง ความเสี่ยง ระดับสูงมากเพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับติดตาม ประเมินผล

ตาราง ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑		ผู้ปฏิบัติหน้าที่การเงินไม่ใช่ข้าราชการ มอบหมายให้ลูกจ้างทำการเงินการบัญชี	
๒		จนท.การเงินไม่มีวุฒิทางการเงินการบัญชี เป็นสายวิชาชีพมาทำหน้าที่การเงิน	
๓		ไม่มีการตรวจสอบเอกสารฎีกาก่อนเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติจ่าย	
๔		การจัดซื้อ/จัดจ้างไม่เป็นไปตามแผน	

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๙ เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตารางที่ ๘ ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งห้วงระยะเวลาของ การรายงานผลขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ใหญ่ จะดำเนินการรายงานปีละ ๑ ครั้ง

ตารางที่ ๙ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่.....	
หน่วยงานที่ประเมิน	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	
โอกาส/ความเสี่ยง	
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)

ผลการดำเนินงาน	
	
	
	
	
	

ตารางที่ ๑๐ ตารางการเสนอขอปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ระหว่างปี (ทดแทนแผนเดิม)

หน่วยงานที่เสนอขอ		
วันที่เสนอขอ		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงเดิม		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก		
ผู้รับผิดชอบรองที่เกี่ยวข้อง		
เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง	๑. ๒. ๓.	
ประเด็นความเสี่ยงหลัก	เดิม	ใหม่

